

31 martie 2022

Domnului Sergiu LITVINENCO
Ministru al Justiției

Stimate domnule Ministru,

Asociația Obștească „Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției” (CAPC) a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale), inițiativă legislativă a Ministerului Justiției, la propunerea Centrului Național Anticorupție.

Prin această scrisoare, Vă expediem Opinia AO ”CAPC” cu privire la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative, cu remarci și recomandări pentru îmbunătățirea textului proiectului.

Anexă: Opinia AO ”CAPC” cu privire la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale)

Cu respect,
Viorel Pîrvan,
Coordonator proiecte CAPC

*****

Opinia AO ”CAPC” a fost elaborată în cadrul Proiectului „Cetățenii vorbesc: promovarea reformei democratice în interesul cetățenilor din Moldova”, implementat cu suportul Freedom House Moldova

OPINIE
cu privire la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative
(îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale)

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale) a fost elaborat de Ministerul Justiției, la propunerea Centrului Național Anticorupție și se referă la modificarea Codului de procedură penală și Legii nr.48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale.

Autorul motivează elaborarea proiectului prin constatarea unor dificultăți în activitatea Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale și unor lacune în legislație cu privire la identificarea, urmărirea, indisponibilizarea, valorificarea și recuperarea bunurilor infracționale. Menționează că, elaborarea proiectului este în conformitate cu recomandările expuse în Raportul de evaluare a Republicii Moldova în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, adoptat în anul 2019 de Comitetul MONEYVAL al Consiliului Europei¹.

În opinia autorului, implementarea măsurilor propuse va crește capacitățile instituționale ale Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale și va contribui la eficientizarea exercitării atribuțiilor funcționale ale acesteia.

Principalele prevederi ale proiectului

Proiectul de lege prevede pentru **Codul de procedură penală**:

1. Redacția nouă a noțiunii de investigații financiare paralele, în vederea ajustării la prevederile Legii nr.48/2017, prin completarea acesteia cu sintagma „partea civilmente responsabilă”, precum și desfășurarea noțiunii de beneficiar efectiv, prin norma de trimitere la prevederile Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. Considerăm raționale aceste completări și le susținem.

Totodată, din noțiunea investigațiilor financiare paralele este exclusă sintagma „în vederea recuperării bunurilor infracționale”. Excluderea sintagmei nu este motivată nici într-un fel în nota informativă la proiectul de lege și nu-i clar care este rațiunea acesteia. Considerăm că, păstrarea sintagmei justifică acest gen de investigații și limitează posibilitatea abuzurilor. Nu susținem această modificare.

2. Substituirea cuantumului de „10% pe parcursul unui an” din valoarea bunurilor sechestrate cu „20%”, pentru cazurile diminuării valorii lor și posibilitatea vânzării. Această modificare vine să mărească cuantumul de la 10% la 20%, calculat general dar nu pe parcursul unui an. Autorul proiectului argumentează această modificare prin existența sistemului actual vicios de administrare a bunurilor sechestrate, când valoarea real recuperată este incomparabil mai mică decât valoarea bunurilor sechestrate.

Nota informativă oferă o explicație desfășurată a procedurii de vânzare a bunurilor sechestrate în cazul diminuării valorii lor, cu informații statistice privind practica aplicării acestei norme juridice, argumentează respectarea Convenției Europene a Drepturilor Omului² și acordarea la Directiva corespunzătoare a Parlamentului European și a Consiliului³. Susținem această modificare.

3. Completarea procedurii valorificării bunurilor de către Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale cu posibilitatea acesteia în baza delegației organului de urmărire penală. Autorul

¹ <https://rm.coe.int/moneyval-2019-6-5th-round-mer-repmoldova/168097a396>

² https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ROM.pdf

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0042&from=RO> p.(32)

proiectului argumentează necesitatea modificării prin armonizarea legislației procesual – penale la normele Legii nr.48/2017 privind competențele Agenției.

De fapt, urmare acestei modificări vor fi extinse considerabil și nejustificat competențele organului de urmărire penală prin posibilitatea dispunerii valorificării, adică înstrăinării bunurilor sechestrate. Aceasta ar fi o activitate nespecifică și represivă a organului de urmărire penală. În redacția actuală a Codului de procedură penală această atribuție este dată în competența instanței de judecată la cererea proprietarului bunurilor ori la demersul procurorului, ca cazuri speciale de valorificare a bunurilor (art.207-1 CPP). Considerăm că procedura actuală trebuie păstrată. Nu susținem modificarea propusă.

În Legea nr.48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale se propune:

1. Majorarea termenului ordinului de înghețare de la 15 zile la 30 zile lucrătoare și anularea înghețării la dispariția temeiurilor. Modificarea este motivată prin sporirea capacității și operativității Agenției.

Această modificare a normei existente majorează competența organului de urmărire penală, cu referire la înghețarea bunurilor. Totuși, această intervenție nu are caracter definitiv în privința bunurilor, dar o măsură temporară, de asigurare. Luând în considerare importanța înghețării operative a bunurilor infraționale, sublinierea acestui fapt în Raportul MONEYVAL⁴ citat mai sus, și posibilitatea contestării imediate a ordinului în instanța de judecată prevăzută de aliniatul (6) din același articol, această propunere se susține.

2. Completarea procedurii de indisponibilizare a bunurilor infraționale cu posibilitatea anulării ordinului de înghețare în cazul dispariției temeiurilor și încetarea efectelor ordinului de înghețare odată cu aplicarea măsurilor asiguratorii.

Ambele norme juridice se introduc prin completarea articolului 10 din Lege cu două alineate noi. Considerăm această completare binevenită deoarece vine să clarifice mecanismele tehnice de încetare a înghețării bunurilor. Susținem această modificare.

3. Completează competența Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale în materia cooperării internaționale cu posibilitatea conlucrării în domeniul constatării averii nejustificate. Modificarea este argumentată prin necesitatea asigurării coerenței legislative și conlucrării dintre inspectorii de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate și Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale în procesul de constatare a averii nejustificate.

Într-adevăr, cooperarea internațională constituie o condiție obligatorie pentru eficiența sistemului național de integritate, iar Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale este o verigă importantă în acest proces. Susținem această completare.

---

⁴ <https://rm.coe.int/moneyval-2019-6-5th-round-mer-repmoldova/168097a396> pp.181, 230, 251

**Detalierea modificărilor
cu recomandările CAPC**

Textul propunerii	Text actual	Opinie CAPC
Codul de procedură penală		
„art.6, p.20 ¹) investigații financiare paralele - totalitatea acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor speciale de investigații desfășurate cu scopul acumulării probelor referitoare la bănuț, învinuit, partea civilmente responsabilă , inculpat sau condamnat, la patrimoniul acestora și bunurile pe care le dețin în calitate de beneficiar efectiv în sensul Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului , la patrimoniul proprietarului și administratorului bunurilor deținute de bănuț, învinuit, partea civilmente responsabilă , inculpat sau condamnat în calitate de beneficiar efectiv;”.	„art.6, p.20 ¹) investigații financiare paralele – totalitatea acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor speciale de investigații desfășurate cu scopul acumulării probelor referitoare la bănuț, învinuit, inculpat sau condamnat, la patrimoniul acestuia și bunurile pe care le deține în calitate de beneficiar efectiv, la patrimoniul proprietarului și administratorului bunurilor deținute de bănuț, învinuit, inculpat sau condamnat în calitate de beneficiar efectiv, în vederea recuperării bunurilor infracționale; ”	Sușținem includerea părții civilmente responsabile Sușținem norma de trimitere la Legea 308/2017 Nu este oportună excluderea scopului
La articolul 207-1, alineat unic: „10% pe parcursul unui an” se substituie cu textul „ 20% ”	Articolul 207-1. Cazuri speciale de valorificare a bunurilor sechestrate ...instanța de judecată poate dispune de îndată valorificarea bunurilor sechestrate, în lipsa acordului proprietarului, dacă 2) valoarea bunurilor s-a diminuat semnificativ, în proporție de cel puțin 10% pe parcursul unui an din momentul aplicării sechestrului;	Este justificat, sușținem modificarea
La articolul 258, alineatul (3): textul „și indisponibilizării lor în cazurile prevăzute la art. 229-2 alin. (2)”, se substituie cu textul „ în cazurile prevăzute la art. 229-2 alin. (2), indisponibilizării bunurilor infracționale identificate conform art. 229-3 și asigurării valorificării bunurilor sechestrate ”.	Articolul 258. Extinderea competenței teritoriale și delegațiile organului de urmărire penală (3) Organul de urmărire penală dispune, prin delegație, Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale efectuarea investigațiilor financiare paralele în vederea urmăririi bunurilor infracționale, acumulării probelor cu privire la acestea și indisponibilizării lor în cazurile prevăzute la art. 229-2 alin. (2).	Se propune completarea nejustificată a competenței organului de urmărire penală; Nu se sușține
Legea nr. 48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale		
La articolul 10: „(2) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale emite ordinul de înghețare a bunurilor infracționale pe un termen de până la 30	Articolul 10. Indisponibilizarea bunurilor infracționale (2) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale emite	Este justificată modificarea; Se sușține

<u>zile lucrătoare</u> , în baza solicitării în scris a autorităților competente străine <u>sau în cadrul delegațiilor parvenite de la organul de urmărire penală</u> . La expirarea termenului, efectele ordinului de înghețare încetează de drept.”	ordinul de înghețare a bunurilor infracționale pe un termen de până la 15 zile, în baza solicitării în scris a autorităților competente străine. Înghețarea bunurilor în baza ordinului emis de Agenție nu împiedică punerea sub sechestru în cadrul procesului penal	
La articolul 10: „(8) în cazul dispariției temeiurilor care au justificat emiterea ordinului de înghețare, șeful Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale dispune anularea acestuia prin emiterea unui ordin. (9) Efectele ordinului de înghețare încetează odată cu aplicarea măsurilor asiguratorii pe bunurile înghețate.”		Completarea clarifică procedura; Se susține
La articolul 13 alineatul (1): după cuvintele „indiferent de statutul acestora” se completează cu cuvintele „ <u>constatarea averii nejustificate</u> ”.	Articolul 13. Cooperarea internațională (1) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale expediază și recepționează informații și documente, realizează schimbul de informații și documente, din oficiu sau la solicitare, cu autoritățile străine și/sau internaționale competente în domeniul recuperării bunurilor infracționale, <u>indiferent de statutul acestora</u> , pe principii de reciprocitate sau în baza acordurilor de colaborare, cu condiția respectării standardelor naționale și internaționale aplicabile în domeniul protecției datelor cu caracter personal.	Completarea îmbunătățește conlucrarea cu ANI; Se susține

Rezumat concluzii

Majoritatea modificărilor propuse în proiectul analizat pot fi susținute cu luarea în considerare a recomandărilor formulate.

Excepție face modificarea propusă la articolul 258 alineatul (3) din Codul de procedură penală, care majorează excesiv competența organului de urmărire penală pentru valorificarea, adică înstrăinarea bunurilor presupuse infracționale. Această modificare, în cazul adoptării sale, ar putea avea urmări grave.

**SERVICIUL
PREVENIREA ȘI COMBATerea
SPĂLĂRII BANILOR**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26, Tel. (+373) 21-21-20, www.spcsb.gov.md, office@spcsb.gov.md

Nr. 02/2-23-344 din 10 martie 2022

Ministerul Justiției

Copie: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

La solicitarea nr. 18-23-2246 din 03.03.2022 privind examinarea proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale) (număr unic 149/MJ/2022), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Cu respect,

director adjunct

Digitally signed by Sîrbu Evgheni
Date: 2022.03.10 10:54:47 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Evgheni SÎRBU

Procuratura Republicii Moldova

Republica Moldova, MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73,
tel.: (+373) 22-828-373, (+373) 22-828-375; e-mail: proc-gen@procuratura.md

10 martie 2022 nr.8/4-1d/22-66

✓ Ministerul Justiției

Copie: **Cancelaria de stat**
(la nr.18-23-2246)

Procuratura Generală a examinat *proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale) (număr unic 149/MJ/2022)*, expediat pentru avizare.

Comunicăm că, Procuratura Generală apreciază pozitiv modificările ce au ca scop eliminarea unor incoerențe și lacune legislative, instituirea unor reglementări mai clare și mai detaliate îndreptate spre consolidarea și perfecționarea sistemului instituțional și cadrul legal de activitate al Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale.

Prin urmare, apreciind conținutul proiectului, prin prisma principiilor activității de legiferare prevăzute de art.3 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în limita competențelor legale, expunem obiecțiile și propunerile indicate *infra*:

1. Cu privire la modificările propuse la art.258 alin.(3) din Codul de procedură penală;

Întru asigurarea unei coerențe textuale, propunem formularea alin.(3) al art.258 în următoarea redacție:

„(3) Organul de urmărire penală dispune, prin delegație, Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale efectuarea investigațiilor financiare paralele în vederea urmăririi bunurilor infracționale, acumulării probelor cu privire la acestea, indisponibilizării bunurilor infracționale și asigurării valorificării bunurilor sechestrate în cazurile prevăzute la art. 229² alin. (2). Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale informează, prin procesul-verbal de consemnare a rezultatelor investigațiilor financiare paralele, organul de urmărire penală despre măsurile întreprinse în baza delegației. Termenul de executare a delegației dispuse Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale nu poate depăși termenul rezonabil al urmăririi penale, înștiințându-se, la fiecare 60 de zile, organul de urmărire penală despre rezultatele investigațiilor financiare paralele desfășurate în vederea recuperării bunurilor infracționale.”

Reținem că, modalitatea indisponibilizării bunurilor infracționale este prevăzută doar la art.229³ din Codul de procedură penală, motiv pentru care indicarea expresă a acestui articol în textul normei de la art.258 se prezintă a fi de prisos și lipsește. Subsecvent, considerăm că, completările normei în forma propusă nu se integrează omogen și armonios în conținutul acesteia.

2. Cu privire la modificările propuse la art.13 alin.(1) din Legea nr.48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale;

Articolul 13 din Legea nr.48/2017 reglementează cadrul de cooperare internațională a ARBI cu instituții similare din alte state.

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA		
Intrare Nr.		
" 16 "	" 03 "	2022

În acest context, considerăm că modificarea art.13 alin.(1) în redacția propusă va crea dubii de interpretare a normei or, nu este clar dacă sintagma „constatarea averii nejustificate” constituie o atribuție a ARBI-ului sau ține de domeniul de activitate a autorității străine și/sau internaționale în competența căreia intră constatarea averii nejustificate.

Prin urmare, pentru asigurarea cerințelor de calitate a legii, propunem formularea într-o manieră mai clară a normei legale menționate *supra*.

În ipoteza în care autorul proiectului are în vedere domeniul de activitate/competență a autorității străine și/sau internaționale, în vederea evitării unor formulări ambigue și interpretative, propunem modificarea conținutului art. 13 alin. (1), în următoarea redacție:

„(1) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infractionale expediază și recepționează informații și documente, realizează schimbul de informații și documente, din oficiu sau la solicitare, **cu autoritățile străine și/sau internaționale competente în domeniul recuperării bunurilor infractionale și/sau constatării averii nejustificate**, indiferent de statutul acestora, pe principii de reciprocitate sau în baza acordurilor de colaborare, cu condiția respectării standardelor naționale și internaționale aplicabile în domeniul protecției datelor cu caracter personal.”

Cu respect,

**Procuror-șef al Secției analiză
criminologică avizare și propuneri
de legiferare a Procuraturii Generale**

Dumitru OBADĂ

www.unej.md

e-mail: unej@unej.md

Republica Moldova, MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev 3a, et.3
Tel.: (+373) 22 876 521, (+373) 22 876 523, mob.: (+373) 68 401 242

06.06.22 Nr. 480

Ministerul Justiției al RM

MD – 2012, mun. Chișinău, 31 August 1989, nr.82

Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești a examinat proiectul de modificare a unor acte legislative (îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale) și consideră oportună și necesară soluționarea problemelor enunțate în nota informativă.

Pe cale de consecință, **susținem promovarea acestuia.**

Totuși, considerăm necesar să menționăm că proiectul nu oferă o soluție pentru situația când bunul valorificat în condițiile art.207² CPP, ar fi și obiect al unei executări silite în derulare.

În acest sens, pornind de la analogia cu prevederile art.102 și alin.(3) al art.92 CE, ar urma să fie reglementate soluții pentru concurența sechestrului aplicate.

Una dintre soluții ar fi ca în cazul când bunul e sechestrat și în cadrul unei proceduri de executare, valorificarea acestuia să fie făcută de executorul judecătoresc, cu stingerea din valoarea bunului a creanțelor eventual prioritare – pensie alimentară, prejudiciile cauzate prin schilodire/pierderii întreținătorului etc. – conform art.144-146 CE, celei ce rezultă din cauze penale.

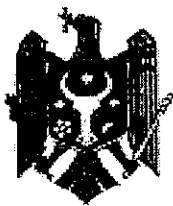
O altă soluție ar fi ca vânzarea în asemenea situații să fie inițiată cu informarea executorului judecătoresc, iar acesta prin somație să comunice ARBI/SFS sumele ce urmează a fi plătite conform documentului executoriu, dacă acestea sunt din categoria de creanțe prioritare.

În cazul când creanțele din procedura de executare nu sunt prioritare celor din dosarul penal, mijloacele bănești obținute din valorificare se vor considera sechestrate și se vor aplica prevederile art.102 CE.

În ipoteza că careva din opțiunile propuse va fi agreată de Dvs., solicităm respectuos să fim cooperați pentru redactarea textului proiectului în sensul menționat mai sus.

Cu respect,
PREȘEDINTE

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

Nr. 07/1408 din 15.03.2022

La nr. CS - 18-23-2246 din 03.03.2022

Număr unic: 149/MJ/2022

Ministerul Justiției
Copie: Cămară de Stat

Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Autoritatea) a examinat scrisoarea Cămară de Stat a Republicii Moldova, înregistrată cu nr. 1703 din 04.03.2022, prin care s-a solicitat avizarea PHG privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale) (număr unic 149/MJ/2022).

Urmare a examinării, Autoritatea comunică susținerea proiectului actului normativ vizat, cu unele propuneri de îmbunătățire.

Astfel, cu referire la art. II pct. 2 din proiect, s-a propus ca la art. 13 alin. (1) din Legea nr. 48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale, după cuvintele „indiferent de statutul acestora” de completat cu cuvintele „constatarea averii nejustificate”.

Transpunând norma în textul articolului (Art. 13. Cooperarea internațională) rezultă: “Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale expediază și recepționează informații și documente, realizează schimbul de informații și documente, din oficiu sau la solicitare, cu autoritățile străine și/sau internaționale competente în domeniul recuperării bunurilor infracționale, indiferent de statutul acestora **constatarea averii nejustificate**, pe principii de reciprocitate sau în baza acordurilor de colaborare, cu condiția respectării standardelor naționale și internaționale aplicabile în domeniul protecției datelor cu caracter personal.”

Subsecvent, din nota informativă anexată proiectului de lege, cităm: “...prezentul proiect de lege propune modificarea art. 13 din Legea nr. 48/2017 care reglementează cadrul de cooperare internațională a ARBI-ului cu instituțiile similare din alte state. Prin urmare, pentru

a asigura o coerență legislativă și o conlucrare dintre inspectorii de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate și ARBI în procesul de constatare a averii nejustificate, se propune ca în completarea prevederilor de la art. 20 alin. (1) lit. b¹) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate ARBI să acorde suportul în identificarea bunurilor mobile sau imobile aflate pe teritoriul altor state în procesul de constatare a averii nejustificate.”

La caz, reținem prevederile art. 20 alin. (1) lit. b¹) din Legea nr. 132/2016 și anume: “Inspectorul de integritate are următoarele drepturi: (.....) să solicite, în cadrul procedurilor de control inițiate, de la autoritățile anticorupție (Centrul Național Anticorupție, Procuratura Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Interne) și de la alte instituții (Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale, Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul Vamal) efectuarea unor verificări de specialitate sau prezentarea unor informații relevante pentru obiectul controalelor efectuate, inclusiv despre bunurile mobile sau imobile aflate peste hotare;”.

Prin urmare, în ordinea normelor sus-citate, Autoritatea consideră:

1) Modificările propuse la art. 13 alin. (1) din Legea nr. 48/2017, riscă să vină în contradicție cu normele art. 63 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 *cu privire la actele normative*, rezultând din care, modificările aduse actului normativ trebuie să se integreze armonios în actul respectiv, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea firească a elementelor structurale.

În speță, pe lângă faptul că sintagma inserată (*constatarea averii nejustificate*) nu se integrează armonios în context, din textul normei nu este posibil de a deduce rolul inspectorilor de integritate, mecanism descris doar în nota informativă de la proiectul de lege.

Mai mult ca atât, cooperarea între inspectorii de integritate ai Autorității și Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale constituie mai degrabă o cooperare dintre autoritățile publice naționale, proceduri ce nu ar trebui să se regăsească la - Art. 13. Cooperarea internațională din Legea nr. 48/2017.

2) Pentru a asigura coerența cuvenită și echilibrul între reglementările concurente (art. 20 alin. (1) lit. b¹) din Legea nr. 132/2016) se propune ca în Legea nr. 48/2017:

- la art. 13 alin. (1), după textul “în domeniul recuperării bunurilor infracționale,” de completat cu textul „constatării averii nejustificate,”;
- art. 5 de completat cu lit. i) cu următorul cuprins:

“1) efectuarea verificărilor de specialitate despre bunurile mobile sau imobile aflate peste hotare, în contextul procedurilor de control inițiate de către Autoritatea Națională de Integritate.”;

- art. 6 alin. (2) de completat cu lit. a¹) cu următorul cuprins:

“a¹) să prezinte informații relevante pentru obiectul controalelor efectuate, inclusiv despre bunurile mobile sau imobile aflate peste hotare, în cadrul procedurilor de control inițiate de către Autoritatea Națională de Integritate”.

3) Cu titlu de observație, întru asigurarea cadrului normativ procedural conex, necesar punerii în aplicare a prevederilor art. 20 alin. (1) lit. b¹) din Legea nr. 132/2016, reglementări similare celor propuse în pct. 2) supra, ar trebui și urmează să se regăsească în legile speciale care reglementează activitatea Centrului Național Anticorupție, Procuraturii Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Serviciului Fiscal de Stat și Serviciului Vamal.

Cu respect,

președinte

Digitally signed by Antoci Rodica
Date: 2022.03.15 09:20:08 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Rodica ANTOCI

*ex: Sergiu Popov
tel. 022 820 614*

Procuratura Republicii Moldova

Republica Moldova, MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73,
tel.: (+373) 22-828-373, (+373) 22-828-375; e-mail: proc-gen@procuratura.md

27 mai 2022 nr.4-1d/22-143

Ministerul Justiției

Procuratura Generală a examinat *proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale) (număr unic 149/MJ/2022)*, remis repetat spre avizare.

Verificând și apreciind conținutul proiectului, constatăm că propunerile Procuraturii Generale expuse anterior (scrisoarea nr.8/4-1d/22-66 din 10.03.2022) au fost acceptate parțial, în rezultat, fiind revizuit textul legal în privința căruia au fost identificate curențe, motiv pentru care susținem proiectul și comunicăm lipsa obiecțiilor.

**Procuror-șef al Secției analiză
criminologică și inițiative legislative
a Procuraturii Generale**

Dumitru OBADĂ

Ex: Alexandru Morcov
Tel: 069999158
a.morcov@procuratura.md

MINISTERUL JUSTIȚIEI	
AL REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr. _____	
" 01 "	06 20 22

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova
Direcția politici de prevenire și combatere a criminalității

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75, tel. (373-22) 255-750

Nr. 38/2240 din 31.05.2022

Nr. 03/4583 din 25.05.2022

Ministerului Justiției

Ministerul Afacerilor Interne a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale), înregistrat la ședința secretarilor generali cu nr. unic 149/MJ/2022 și reieșind din limitele competențelor funcționale, își reiterează poziția anterioară, comunicând în ordinea argumentelor ce succed.

Sușținem în continuare poziția noastră aferent amendării noțiunii de „investigații financiare paralele” din articolul 6, pct.20¹) Cod procedură penală nr.122/2003, fie sub aspectul excluderii noțiunilor de inculpat și condamnat, fie reglementarea mecanismului de recuperare a bunurilor pentru aceste categorii de participanți ai procesului penal.

În argumentele de respingere a propunerii, autorul proiectului a confirmat faptul că: „Actualmente, legislația națională nu dispune de prevederi legale eficiente de identificare a bunurilor inculpatului la etapa de judecare a cauzei penale, cât și a condamnatului după pronunțarea unei sentințe de condamnare”. Totuși, eronat a presupus că activitatea de investigații financiare paralele se poate extinde și asupra acestor categorii de persoane.

Subsidiar la cele expuse în avizul anterior, reiterăm faptul că legislația în domeniul investigațiilor financiare paralele își extinde aria de competență doar pentru etapa de urmărire penală, adică asupra persoanei bănuite și învinuite, și nu există nici un mecanism de a recurge la această modalitate la etapa de judecare a cauzei sau de executare a pedepsei, pentru inculpat sau condamnat.

La fel, cât privește propunerile suplimentare de amendare a cadrului legal în domeniu, insistăm asupra excluderii cuvântului „semnificativ” din textul pct.2 al alineatului unic al art.207¹ Cod procedură penală.

De altfel, în viziunea autorului proiectului, prin cuantificarea marjei de diminuare a valorii bunului se întrunesc cerințele previzibilității și clarității normei procesual-penale, chiar dacă aceasta este însoțită de un criteriu auxiliar care poate fi interpretat extensiv și discreționar, cum ar fi: diminuarea semnificativă.

În această ordine de idei, apare întrebarea cum se va aplica legea în cazurile în care valoarea bunului se va diminua cu cel puțin 10%, însă se va considera de către unul din participanți ai procesului că această diminuare este nesemnificativă?

Prin urmare, în opinia noastră, abordarea subiectului atât de sensibil cum este patrimoniul persoanei și/sau valorificarea bunurilor sechestrare necesită o atenție deosebită și claritate maximă din partea legiuitorului, pentru a exclude orice echivoc din partea celor care aplică legea în practică. În susținerea celor expuse supra, se precizează că în contextul articolului nr. 1 din Protocolul nr.1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauza de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Referitor la argumentele invocate de către autorul proiectului la propunerea înaintată privind amendarea alineatului (1) din art.229² din Codul de procedură penală, ținem să menționăm că aceasta făcea referire la schimbarea de esență a conținutului textului legal prin înlocuirea textului „desfășoară investigații” cu textul „dispune, desfășurarea investigațiilor”, și nicidecum la verbul ”a efectua”.

Prevederile actuale sunt în contradicție cu art.52, 56 și 57 din Codul de procedură penală și cu art.5 din Legea nr.48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale, întrucât unicul organ competent de a desfășura/efectua activități cu scopul recuperării bunurilor infraționale este Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale.

Prin urmare, în vederea excluderii lacunei și unificării cadrului legal, cerem ajustarea textului normei procesual-penale.

Secretar general al ministerului

Digitally signed by Diaconu Serghei
Date: 2022.06.01 08:49:43 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Serghei DIACONU

**SERVICIUL
PREVENIREA ȘI COMBATEREA
SPĂLĂRII BANILOR**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26, Tel. (+373) 21-21-20, www.spcsb.gov.md
office@spcsb.gov.md

Nr. 01/2-30-773 din 30 mai 2022

MINISTERUL JUSTIȚIEI

La solicitarea Ministerului Justiției nr. 03/4583 din 25.05.2022 cu privire la avizarea repetată a proiectului *Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale)*, înregistrat la ședința secretarilor generali cu **nr. unic 149/MJ/2022**, însoțit de tabelul cu sinteza obiecțiilor și propunerilor, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor comunică despre lipsa propunerilor și obiecțiilor.

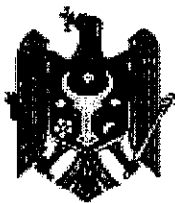
Director adjunct

Digitally signed by Munteanu Andrian
Date: 2022.05.30 16:35:41 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Andrian MUNTEANU

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

Nr. 07/2945 din 30.05.2022
La nr. 03/4583 din 25.05.2022
Număr unic: 149/MJ/2022

Ministerul Justiției

secretariat@justice.gov.md

Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Autoritatea / ANI) a examinat scrisoarea Ministerului Justiției al Republicii Moldova, înregistrată cu nr. 4272 din 26.05.2022, prin care s-a solicitat avizarea repetată a PHG privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale) (număr unic 149/MJ/2022).

Astfel, urmare a analizei argumentelor expuse de către Ministerul Justiției vis-a-vis de propunerile Autorității (scrisoarea ANI nr. 07/1408 din 15.03.2022), conținute în tabelul Sintezei obiecțiilor și propunerilor, Autoritatea comunică susținerea proiectului actului normativ vizat, fără a formula obiecții și propuneri.

Cu respect,

vicepreședinte

Digitally signed by Chișca Lilian
Date: 2022.05.30 14:28:45 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Lilian CHIȘCA

*ex: Sergiu Popov
tel. 022 820 614*